

Minnesanteckningar från möte med Svenska Lapphundklubben

2023-03-14

Närvarande:

SKKs avelskommitté:

Fanny Bergevi (sekreterare), Eva Lejdbrandt (ordförande) & Agneta Ståhle (vice ordförande)

Svenska Lapphundklubben:

Cattlin Marques (SLK ordförande), Åsa Äng Eriksson (vice ordförande), Mari Sjölund (sekreterare), Lotta Sjaunja, Catharina Brandsten & Monica Jakobson

§ 1 Kort presentation av klubben

Specialklubben uttryckte sig positivt med uppbygganden av de tre rasklubbarna (svensk lapphund, lapsk vallhund och finsk lapphund). Svensk lapphund och lapsk vallhund är mentalt mer lika i jämförelse med finsk lapphund. De beskrivs ha en tuff mentalitet med stor arbetslust vilket skiljer sig något från finsk lapphund som anses vara mer lättsamma och lämpa sig bra som sällskaps- och familjehund. Detta kan spegla registreringsciffrorna för raserna där finsk lapphund ligger betydligt högre än både svensk lapphund och lapsk vallhund. För finsk lapphund är det mellan 600–800 valpar som registreras per år medan det endast registreras mellan 55–90 valpar per år för svensk lapphund och lapsk vallhund.

Det är cirka 25 aktiva uppfödare av svensk lapphund idag.

§ 2 Hälsoprogram

Finsk lapphund och svensk lapphund har hälsoprogram på nivå 2 för höftledsdysplasi, HD. Cattlin beskriver att inga kliniska problem med HD upplevs hos raserna. Resultat från tidigare hälsoenkät (SLK 2012–2013) och aktuell försäkringsstatistik (Agria Breedprofile) visar att kliniska problem från höfter är mycket ovanligt på svensk lapphund. Klubben vill se över om hälsoprogrammet för HD ska vara kvar och utvärdering ska ses över inför nästa revidering av RAS. Klubben jobbar med att få in svar från deras hälsoenkät. Tidigare har svarsresponsen varit mycket hög (ex. 300 svar av 500 utskick). Nu har dock svarsfrekvensen svalnat av och därmed gör klubben en extra insats genom att dela ut hälsoenkäten vid olika typer av aktiviteter, utställningar, tävlingar samt direkt utskick till uppfödare.

Cattlin lyfte även rekommendationen enligt RAS för svensk lapphund som är maximalt 16 avkommor för både tik och hane. Uppfödare inom klubben är duktiga på att variera avelsdjur.

RAS utvärderas varje år med presentation på ett eget möte till medlemmar och uppfödare. Nya RAS för svensk lapphund har nu blivit översatt till engelska för att göra det tillgängligt för internationella uppfödare.

Under mötet lyftes en fråga om fodervärdsavtal. Klubben anser att det är lite med en maxgräns på 10 hundar (enligt grundregeln 2:8). Det finns vissa svårigheter med att hålla hundar av de här raserna i grupp och därmed behöver uppfödare placera ut avelshundar på foder i stor utsträckning. Klubben undrar om det skulle finnas en möjlighet att söka dispens för att få hålla fler hundar på foder. Det anses vara av behov för raser med små populationer där man behöver se fler möjliga hundar till avel.

Kastrering av hanhundar anses vara ett problem.

§ 3 Inkorsningsarbetet

Inkorsningsgruppen har kollat på ett antal raser som skulle kunna vara aktuella för ett inkorsningsprojekt. De lyfte förslaget om lajka och tysk spets. Däremot så anses tysk spets inte vara lämplig då rasen har en annan typ av mentalitet. Finsk lapphund presenteras som är en lovande kandidat för ett inkorsningsprojekt då det finns mycket information om rasen och den genetiska variationen har visat sig vara hög. En annan fördel som nämns är att svensk lapphund och finsk lapphund utseendemässigt är väldigt lika.

§ 4 Inmönstring i Norge

Det är totalt 18 hundar som inmönstrats i Norge (5 svenska lapphundar, 2 finska lapphundar och resterade 11 lapska vallhundar). Det är utställningsdomare som inmönstrat hundarna. Inmönstringen är kopplat till ett värde för samerna.

§ 5 Släktskapslistan

Erling Strandberg (SLU) beräknar fram släktskapsvärden för den avelsbara populationen. Listor finns ute på rasklubbens hemsida. En uppdaterad lista har nyligen kommit och ska inom snar framtid publiceras.

Klubben trycker på att det är viktigt att se till helheten och inte fastna i att sätta upp tröskelvärden. Därför vill de inte stätta upp någon specifik gräns för släktskapsindex utan vill gå efter rekommendationer.

§ 6 Nationella genbanken

Klubben berättade om arbetet kring en nationell genbank som de drivit tillsammans med Maja-Lena från AK. Jordbruksverket hade pengar över till ett sådant projekt. Kjell Andersson var involverad i detta arbetet. SLK fick dock avslag.

Rasklubben ansök sedan igen. Sofia Malm blev kontaktad och hade kommunikation med andra länder. 2022 tog de ny kontakt med jordbruksverket som då meddelade att de skulle göra en översyn och sen återkoppla. Därefter har rasklubben inte hört något mer från jordbruksverket.

SLK pointerar hur viktigt det är att bevara genetisk variation för framtiden. Däremot ställs många frågor för hur detta ska ordas juridisk.

Vem ska äga sperman?

Vem ska betala?

Hur ska det skötas i avelsarbetet?

Eva lyfte då förslaget om att AK tillsammans med UKK kan hjälpa till att ta fram en mall för hur sperman ska hanteras och vilka regler som ska gälla samt vem som har avelsrätt på sperman. SLK är inte ensamma om att lyfta juridiska frågor kring sperma och det finns fler klubbar som detta berör.

§ 7 Behov av gemensamt projekt

Eva diskuterade tillsammans med klubben om inkorsningsprojekt gentemot öppen stambok. Öppen stambok mellan finsk lapphund och svensk lapphund känns i dagsläget som bästa alternativet, däremot måste detta förslag förankras med uppfödarna.

Avslutningsvis uttrycker klubben det som positivt att ha Maja-Lena som stöd och vill gärna fortsätta ha henne som kontaktperson från AK.